

U KAŽDÉ ÚLOHY OZNAČTE VŽDY POUZE JEDEŇ ŘÁDEK SE SPRÁVNOU ODPOVĚDÍ/SPRÁVNÝM ŘEŠENÍM.

- ÚLOHY Č. 1–25 JSOU ZA 2 BODY

- ÚLOHY Č. 26–45 JSOU ZA 2,5 BODU

ZA ŠPATNÉ ŘEŠENÍ SE NEODEČÍTÁJÍ ŽÁDNÉ BODY.

1. V kterém městě se nachází Gallaudetova univerzita, jediná vysoká škola určená primárně uživatelům znakového jazyka?

- a) Londýn
- b) Washington
- c) Melbourne
- d) Paříž

2. Kdo je prezidentkou/prezidentem ASNEP – Asociace organizací neslyšících, nedoslýchavých a jejich přátel?

- a) Pavlína Spilková
- b) Petr Vysuček
- c) Jan Wirth
- d) Radka Nováková

3. Jak se jmenuje filmový festival amatérských filmů neslyšících tvůrců?

- a) Deaf-film
- b) Deafland
- c) Deafscar
- d) Deafway

4. Kolikáté výročí otevření oslaví v roce 2018 obor Čeština v komunikaci neslyšících?

- a) 10. výročí
- b) 15. výročí
- c) 20. výročí
- d) 25. výročí

5. Čím se zabývá organizace Deaf Friendly?

- a) tlumočením a překladem pro neslyšící
- b) sociálními službami pro neslyšící
- c) ranou péčí pro neslyšící
- d) skrytými titulky pro neslyšící

6. Zákon o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob obsahuje tuto definici: „*vpisování velkých tiskacích písmen zpravidla do dlaně ruky příjemce sdělení*“. Který komunikační systém je takto definován?

- a) jednoruční prstová abeceda
- b) pomocné artikulační znaky
- c) daktylografika
- d) Lormova abeceda

7. Které typy sloves se nevyskytují v českém znakovém jazyce?

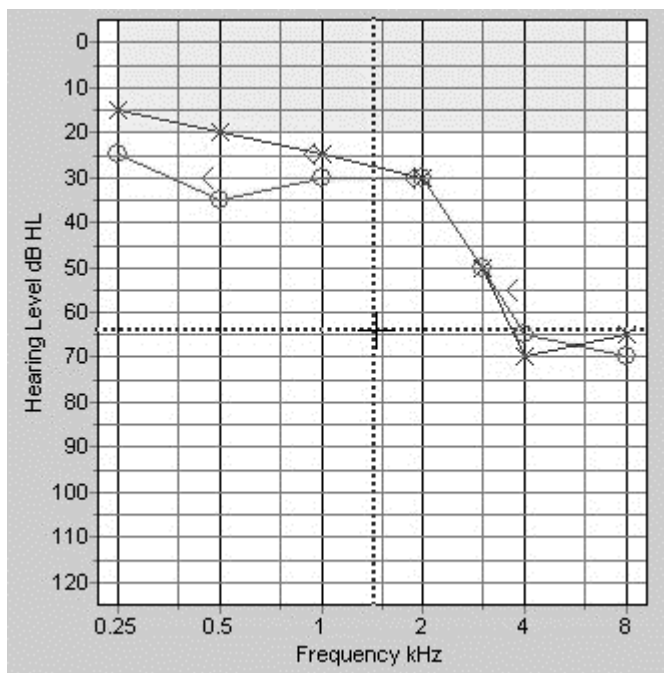
- a) prostorová slovesa
- b) směrová slovesa
- c) prostá slovesa
- d) časová slovesa

8. Ve kterém městě je možné studovat obor *Předškolní a mimoškolní pedagogika*, určený primárně pro sluchově postižené?

- a) Praha
- b) Brno
- c) Hradec Králové
- d) Valašské Meziříčí

9. V kterém roce se konal Milánský kongres učitelů neslyšících?

- a) 1820
- b) 1850
- c) 1880
- d) 1910

10. Co je znázorněno na následujícím obrázku?

- a) audiogram
- b) tympanogram
- c) audiograf
- d) otograf

Přečtěte si výchozí text a odpovězte na otázky č. 11, 12 a 13.

Sportovní hvězdy, jako jsou Messi nebo Ronaldo, znají a obdivují děti na celém světě. Pro děti z nejchudších rodin je ale sportovní vybavení často nedostupné. Sada míčů pomůže dětem smysluplně trávit volný čas a hra s vrstevníky navíc děti učí zásady fair play a pomáhá jim vyrovnat se s prožitými traumaty.

Zdroj (upraveno): Unicef, www.darkyprozivot.cz

11. Co se nevyskytuje ve výchozím textu?

- a) superlativ
- b) odvozenina
- c) zdvojnásobení
- d) kompozitum

12. Ve které z následujících dvojic slov z výchozího textu je mezi slovy rozdíl přesně v jedné gramatické kategorii jmen (jmenný rod, číslo, pád)? Slova je třeba posuzovat v kontextu výchozího textu.

- a) čas – míčů
- b) hra – sada
- c) dětem – zásady
- d) hvězdy – traumaty

13. Kterou vedlejší větou by se nejlépe dal nahradit výraz *prožitá* užitý ve výchozím textu?

- a) předmětnou
- b) přísudkovou
- c) přívlastkovou
- d) doplňkovou

14. Na kterém řádku je správné označení morfému *-ou* ve slově hluchotou?

- a) postfix
- b) slovotvorný sufix
- c) tvarotvorný sufix
- d) kmenotvorný sufix

15. Na kterém řádku je uveden lingvistický termín, jenž se vztahuje ke stejné gramatické kategorii jako termíny „lokál“ a „vokativ“?

- a) dativ
- b) vokál
- c) indikativ
- d) komparativ

16. Která jazykovědná disciplína podává poučení o pravopise?

- a) syntax
- b) ortoepie
- c) ortografie
- d) lexikologie

Přečtěte si výchozí text a odpovězte na otázku č. 17.

spánek¹, -nku m (6. mn. -cích) *stav organismu, při kt. je fyzická i duševní činnost utlumena, spaní (× bdění):* probrat se ze spánku; zimní spánek zvířat

spánek², -nku m (6. mn. -cích) *postranní část hlavy mezi čelem a uchem:* rána do spánku

17. Na kterém řádku se nachází nepravdivé tvrzení o výchozím textu?

- a) Jde o hesla z výkladového slovníku českého jazyka.
- b) Hesla podávají informaci o tom, že daný lexém je polysémní.
- c) Hesla podávají informaci o tom, že mezi danými lexémy je vztah homonymie.
- d) Hesla podávají informace o gramatických kategoriích lexémů a o jejich významu.

18. Na kterém řádku se nacházejí pouze synonyma ideografická, tzn. taková, která se liší jen v oblasti věcného významu (jako v trojicích *červený – rudý – karmínový, moudrý – rozumný – chytrý*), ne v expresivitě nebo stylových příznacích (jako v trojicích *starý pán – dědek – kmet, plakat – řvát – bulit*)?

- a) *horní končetina, ruka, hnáta, pazoura, pařát, ploutev*
- b) *nemovitost, chatrč, barák, domeček, chalupa, obydlí*
- c) *belhat se, kulhat, jít s obtížemi, pokulhávat, napadat na nohu*
- d) *zdechnout, zahynout, položit život, zemřít, zaklepat bačkorama, zesnout*

Přečtěte si výchozí text a odpovězte na otázku č. 19.

Pokud v sobě kumulujete vztek a neupouštíte páru průběžně, hrozí nebezpečí, že až vybuchnete, znectíte všechny kolem sebe.

19. Na kterém řádku se nachází nepravdivé tvrzení?

- a) Souvětí obsahuje vedlejší větu přívlastkovou.
- b) Jde o souvětí podřadné pouze se třemi vedlejšími větami.
- c) Souvětí obsahuje vedlejší větu příslovečnou podmínkovou.
- d) Souvětí obsahuje vedlejší větu příslovečnou časovou.

20. Na kterém řádku jsou pouze podstatná jména hromadná?

- a) dobytek, kamení, obyvatelstvo
- b) listí, stavení, stromoví
- c) nádraží, průvodčí, rozhodčí

- d) Budějovice, křoví, hmyz

Přečtěte si výchozí text a odpovězte na otázky č. 21, 22 a 23.

Úschovna zavazadel

Do úschovny přijímáme snadno přenosná zavazadla, kteřá nemohou poranit, znečistit nebo způsobit škodu osobám či zařízení nebo poškodit jiná uschovaná zavazadla. Při ukládání objemných zavazadel těžších než 15 kg vás může zaměstnanec úschovny požádat o výpomoc. Pokud výpomoc odmítnete, může zaměstnanec úschovny odmítnout přijetí zavazadla do úschovy. Zavazadla, jejichž povaha vyžaduje obal, musí být řádně zabalena, aby byla chráněna před ztrátou nebo poškozením.

Zavazadlo můžete uschovat nejdéle po dobu 40 dnů. Po uplynutí této úschovnické doby jsou neodebraná zavazadla otevřena k případnému zjištění totožnosti ukladatele. Vykazuje-li však zavazadlo příznaky, že obsah zavazadla podléhá zkáze, může být otevřeno již po uplynutí 48 hodin.

Ukládací skříňky jsou určeny pro uložení zavazadel bez účasti zaměstnanců ČD. Zavazadla si zde ukládáte i vyjímáte sami. Ukládací skříňku ČD můžete používat nanejvýš 24 hodin. Po uplynutí této lhůty musíte skříňku uvolnit. V případě neuvolnění skříňky přemístí oprávněná osoba uložena zavazadla do úschovny ČD, případně na jiné místo dle zveřejněných podmínek, kde ponecháme zavazadlo nejdéle 40 dnů.

zdroj: www.cd.cz

21. Které tvrzení nevyplývá z výchozího textu?

- a) Zaměstnanec může požádat o výpomoc s uložením příliš rozměrného zavazadla.
- b) Zaměstnanec může ukládací skříňku, ve které je zavazadlo déle než jeden den, otevřít.
- c) Zavazadla, která by mohla způsobit znečištění, musí být při ukládání do úschovny zabalena.
- d) Zavazadla uložená v úschovně mohou být za jistých okolností otevřena po uplynutí dvou dní.

22. Které tvrzení o zájmenech užitých ve výchozím textu je pravdivé (zájmena jsou ve výchozím textu podtržena)?

- a) Této je zájmeno ukazovací v singuláru feminina.
- b) Která je zájmeno vztažné pro 1. osobu plurálu neutra.
- c) Sami je zájmeno osobní v plurálu nevyjadřující jmenný rod.
- d) Vás je zájmeno přivlastňovací pro 2. osobu plurálu maskulina.

23. Na kterém řádku se nachází příslovečné určení účelu?

Stránka 6 z 17

Otázky č. 34–45 byl převzaty z Testů studijních předpokladů Masarykovy Univerzity (dostupné z: <https://www.muni.cz/uchazeci/bakalarske-a-magisterske-studium/minule-verze-testu-studijnich-predpokladu>) na základě řádné smlouvy.

- a) při ukládání zavazadel těžších než 15 kg
- b) může zaměstnanec úschovny požádat o výpomoc
- c) ukládací skříňky jsou určeny pro uložení zavazadel
- d) jsou neodebraná zavazadla otevřena k případnému zjištění

Přečtěte si výchozí text a odpovězte na otázku č. 24.

*Někteří jeleni napíší LOS
a myslí tím příbuzného.
Jiní jeleni napíší LOS
a myslí tím papírek s číslem.
Někteří mohou losem vyhrát losa,
jiným může los sežrat los.
(Petr Nikl)*

24. Na čem je založen komický efekt výchozího textu?

- a) na metafoře
- b) na antonymii
- c) na metonymii
- d) na homonymii

25. Na kterém řádku je uveden výraz, který se v češtině vztahuje k frazému *má obě ruce levé*?

- a) je zbrklý
- b) je nešikovný
- c) je nezkušený
- d) je lehkovážný

Přečtěte si následující úryvek z odborného článku o americkém znakovém jazyce (ASL) a vyberte správné odpovědi k úlohám č. 26 až 33.

Identifying Depiction: Constructed Action and Constructed Dialogue in ASL Presentations

Previous Research on Features of ASL

Among the challenges for many second-language learners of ASL is the ability to recognize when more than one entity or event is referenced in ASL discourse. When more than one entity or event is referenced, it is also difficult for many language learners to keep track of “who is doing what” throughout the discourse. Various terms have been applied to the use of more than one entity or event in ASL including *role shifting*, *spatial mapping*, *referential shift in discourse*, *shift in perspective*, *constructed action*, and *constructed dialogue* (Janzen, 2004; Metzger, 1995; Padden, 1986; Poulin & Miller, 1995; Reilly, 2000; Roy, 1989; Winston, 1991a, 1991b).

Although it may be difficult to identify shifts in “who is doing what”, there is information available to aid in distinguishing between these entities and events. The evidence for these shifts, as reported by these previous researches, includes changes in the orientation of the torso, changes in eye gaze, shifting head position, and directing signs toward locations in the signing space.

Padden (1986) reported that role shifting in ASL involves the act of including the actions or dialogue of another character in discourse. Although Padden (1986) found that role shifts are marked by a shift in body position, a change in facial configuration, and a change in the direction of eye gaze, she also stated that role shifts may occur without changes in body position but with changes in facial expression and eye gaze. In another study, Roy (1989) – using the term *constructed dialogue* (introduced by Tannen in 1986) – reported that in a 5-minute ASL lecture the signer’s use of constructed dialogue was marked by lexical introducers and nonmanual signals. The nonmanual signals included a change in head orientation and change in eye gaze (Roy, 1989).

In Winston’s (1991a) analysis of the first 10 minutes of an hour-long presentation, she reported that constructed dialogue is accomplished by shifting the head, body position, or the direction of eye gaze. In other research, Winston (1991b) introduced the concept of the signer’s use of constructed action in an ASL lecture.

Similar findings regarding the use of signing space and constructed action or constructed dialogue have been applied to narratives in ASL (Metzger, 1995; Reilly, 2000) and referential shift (Janzen, 2004; Poulin & Miller, 1995; Reilly, 2000). These researchers reported that changes in the frame of reference or perspective between characters are indicated by modifications in the orientation of the head, the eyes, the signer’s facial expression, or the signer’s body position. In the next section I discuss the data used for my study of ASL presentations and information in discourse that can be used to identify depiction.

Identifying Depiction

Depiction in discourse provides information in addition to the lexical items used; this information might contribute to the tone or register, or contribute significant details. Because depiction in ASL discourse involves the use of signer’s articulators, parts of the signer’s body, and locations in signing space, changes to these features may provide information regarding the

occurrence of an instance of depiction. In addition, nonmanual changes provide information that aids in identifying switches from one instance of depiction to another.

Převzato a upraveno z ROY, C. B. Discourse in Sign Languages, 2011.

26. V textu je podtržen termín *role shifting*. Který český překlad nevystihuje jeho význam?

- a) střídání rolí
- b) změna rolí
- c) přebírání rolí
- d) řazení rolí

27. Které doplnění následující věty je v souladu s textem?

Pro studenty znakového jazyka je často obtížné v diskurzu...

- a) ... rozeznat, která osoba dělá jakou aktivitu.
- b) ... odkazovat k více než jedné osobě.
- c) ... poznat, zda se mluví o jedné osobě, či více osobách.
- d) ... sledovat, zda se mluví o události, či objektu.

28. Který z těchto prostředků je v textu zmiňován v souvislosti s *role shifting*?

- a) pohyb očních víček
- b) změna tvaru ruky
- c) natočení těla
- d) orientace tváře

29. Které tvrzení o výzkumu Paddenové (1986) vyplývá z textu?

- a) S novou postavou v diskurzu dochází ke změně výrazu obličeje.
- b) Pokud v diskurzu dochází k *role shifting*, vždy se změní poloha těla.
- c) Není nutné, aby se při *role shifting* změnil i směr pohledu.
- d) Pokud se v diskurzu objeví nová postava, nemusí dojít ke změně orientace znaku.

30. Které tvrzení o výzkumech Royové (1989) a Winstonové (1991) nevyplývá z textu?

- a) Oba výzkumy analyzovaly přednášky ve znakovém jazyce.
- b) Obě výzkumnice se shodují na tom, že v konstruovaném dialogu se užívají nemanuální prostředky.
- c) Royová a Winstonová se shodují na tom, že v konstruovaném dialogu hrají důležitou roli také lexikální prostředky.

- d) Oba výzkumy byly zaměřeny na americký znakový jazyk.

31. V textu je podtržen termín *depiction*. Jaký překlad do češtiny mu odpovídá?

- a) zobrazení
- b) popis
- c) charakteristika
- d) vyprávění

32. Které tvrzení o *depiction* nevyplývá z textu?

- a) Jeho výskyt se může projevit změnami umístění ve znakovacím prostoru.
- b) Může se podílet na podstatných detailech informace.
- c) K odlišení jeho jednotlivých případů napomáhají nemanuální prostředky.
- d) Díky němu získáváme informace o lexikálních prostředcích.

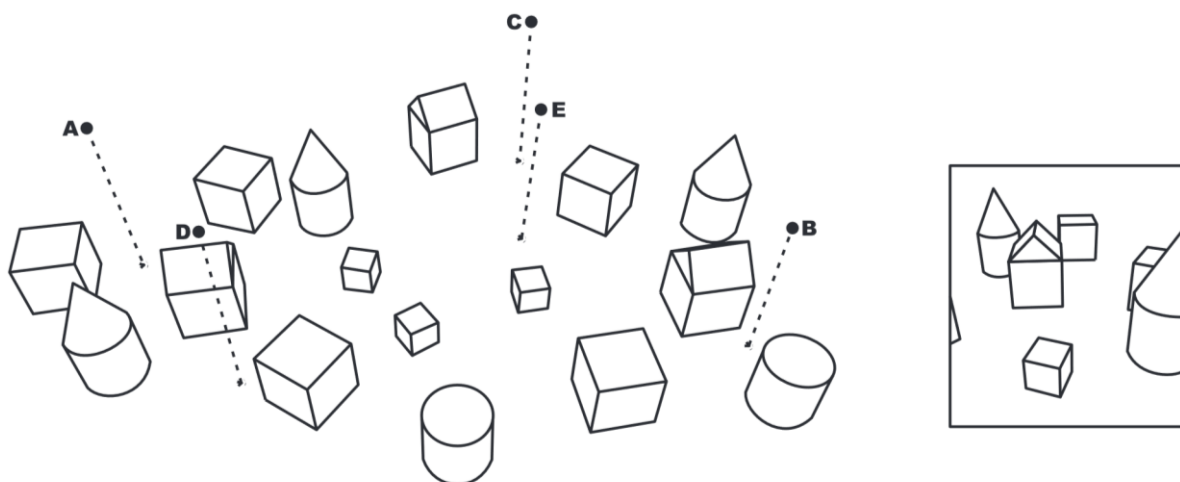
33. Který z nemanuálních prostředků využívaných při *role shifting* nemůžeme pozorovat na následujících obrázcích?

- a) změna pozice těla
- b) změna pozice hlavy

- c) změna výrazu obličeje
- d) změna směru pohledu

34. Na předloze je zobrazena rovina s volně umístěnými objekty. Vyberte z možností a) až e) ten bod, ze kterého byl pořízen snímek ve výřezu.

- a) A
- b) B
- c) C
- d) D
- e) E

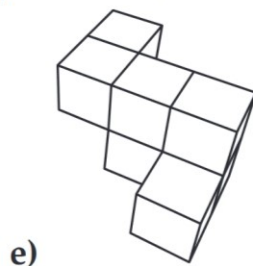
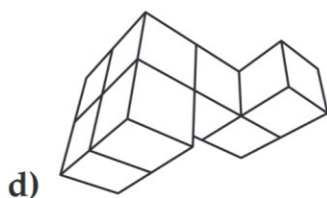
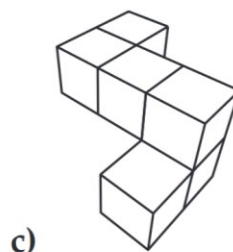
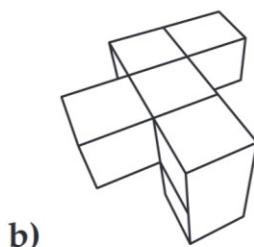
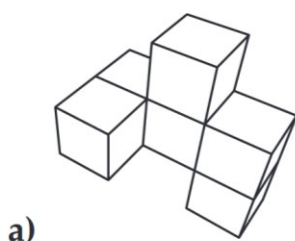
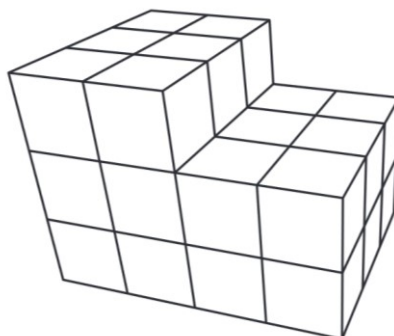
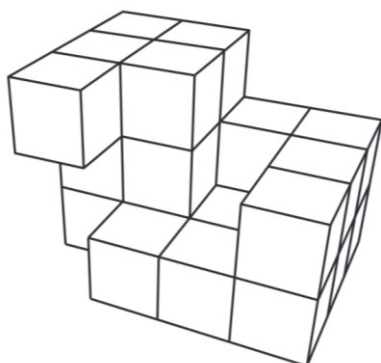
35. Právě v jedné ze čtyř skříňek je ukryt poklad, na každé z nich je nápis:

1. Poklad není ve druhé skříňce.
2. V této skříňce poklad není.
3. Poklad je v první nebo čtvrté skříňce.
4. Poklad není v první skříňce.

Z nápisů na skříňkách jsou alespoň dva nepravdivé. Ve které skříňce je poklad?

- a) Ve druhé.
- b) Nelze určit.
- c) Ve čtvrté.
- d) V první.
- e) Ve třetí.

36. Určete, který z fragmentů a) až e) doplní objekt vlevo do podoby objektu vpravo.

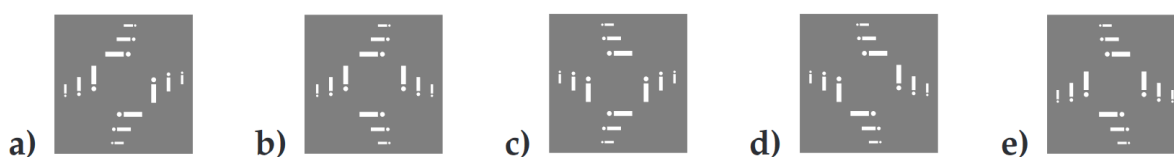
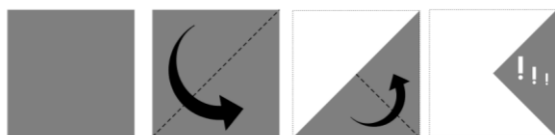

37. Určete, která z krychlí v možnostech a) až e) neodpovídá obrázku v zadání.

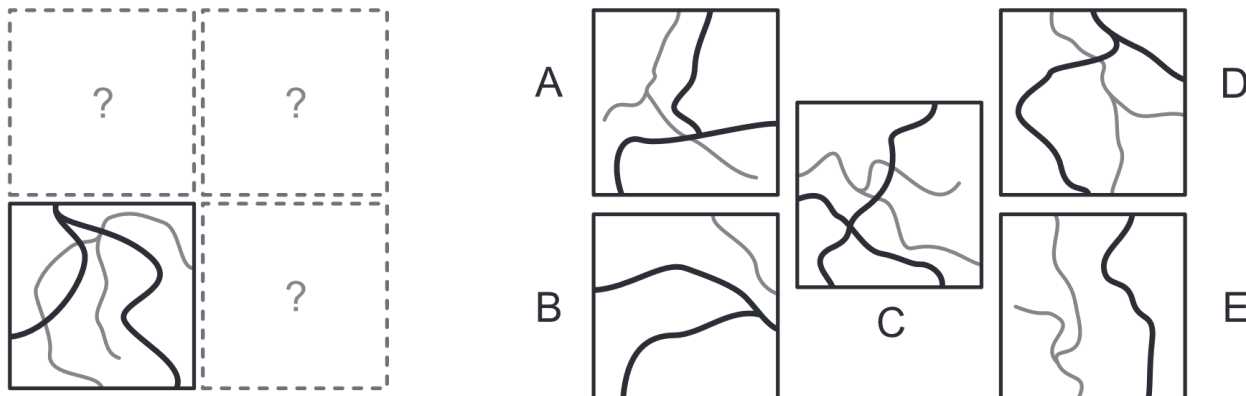

38. V zadání vidíte čtverec papíru, který je naznačeným způsobem postupně několikrát přehnut a na závěr proděravěn skrz všechny vrstvy. Určete, jak bude papír vypadat po opětovném rozložení do výchozí polohy.

39. K sestavení kompletní mapy je třeba doplnit tři díly. Vyberte tu dvojici dílů, kterou k doplnění mapy nelze použít.

- a) DE
- b) AE
- c) BD
- d) AC
- e) BC

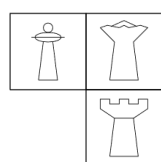
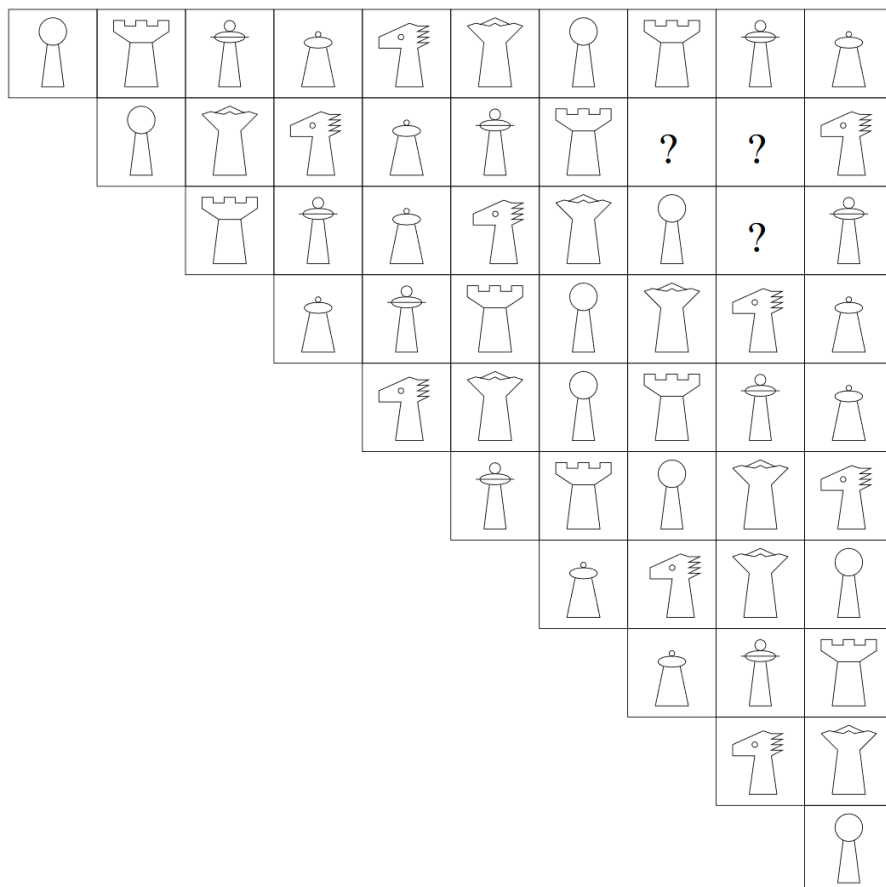
40. Jeden z následujících nápisů obsahuje slovo KERAMIKA zapsané pomocí neznámé abecedy. Který z nich to může být?

a) $\eta\phi\eta\omega\eta\lambda\eta\omega$
 b) $\sigma\lambda\eta\phi\eta\omega\sigma\phi$

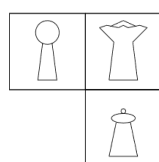
c) $\phi\eta\omega\sigma\phi\eta\lambda\sigma$
 d) $\eta\omega\sigma\eta\lambda\eta\phi$

e) $\omega\sigma\lambda\eta\phi\eta\omega\eta$

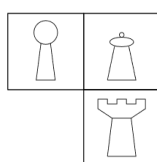
41. Která skupina figurek patří místo otazníků?

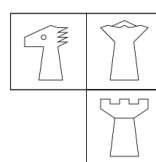
a)

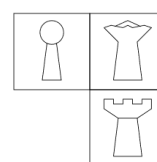
b)

c)

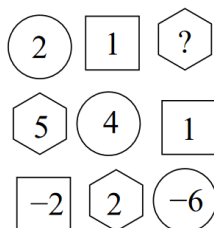
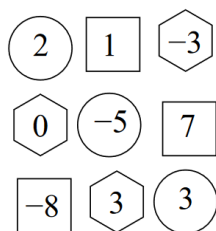

d)

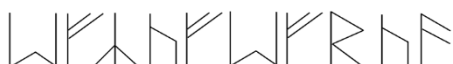
e)

42. Z následujících možností vyberte číslo na místo otazníku.

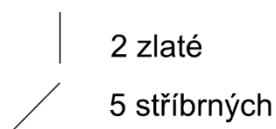

- a) 3
- b) -7
- c) 7
- d) -3
- e) 6

43. Chcete si nechat u písáře vyhotovit runový nápis (na obrázku). Písář si účtuje za každou svislou přímku 2 zlaté a za každou šikmou (tj. jakoukoli nesvislou a nevodorovnou) přímku 5 stříbrných (viz ceník). Za každý znak (tedy za každou jednu runu), který se v nápisě alespoň jedenkrát opakuje, dostanete slevu 1 stříbrný. 1 zlatý = 10 stříbrných. Kolik zaplatíte za svůj nápis?

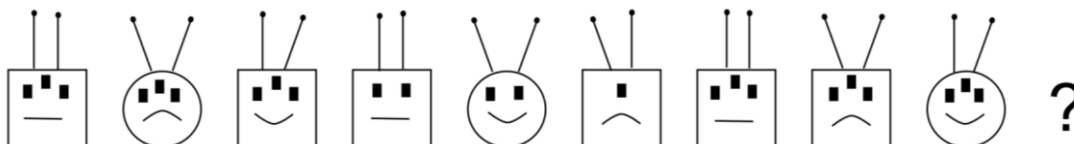

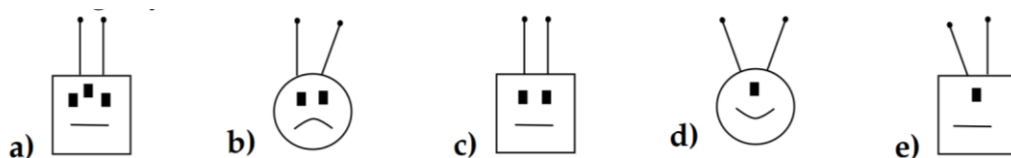
Písářův ceník:

- a) 355 stříbrných
- b) 372 stříbrných
- c) 33 zlatých a 2 stříbrné
- d) 35 zlatých
- e) 36 zlatých a 5 stříbrných

44. Na obrázku vidíte řadu robotů. Který z nabízených robotů a) až e) by v řadě měl logicky následovat?

45. V kouzelném nápisu se skupiny sousedících písmen mohou měnit a množit podle následujících pravidel: MA \longrightarrow MAL, PA \longrightarrow RPA, AP \longrightarrow AKP.

Který z nápisů nemohl vzniknout ze slova MAPA tímto způsobem?

- a) MALPA
- b) MARPA
- c) MALRPA
- d) MALKPA
- e) MARLPA